

روش اجرایی صدور گواهینامه در رابطه با مسئولیت خارج سازی مغزوقه ها

اداره کل عملیات و ایمنی دریایی

اداره ثبت کشتیها و صدور گواهینامه های دریایی

فروردین ۱۳۹۴



فهرست

- ماده ۱: مقدمه ۳
- ماده ۲: تعاریف ۴
- ماده ۳: دامنه شمول ۶
- ماده ۴: استثنائات ۶
- ماده ۵: مسئولیت هر یک از ذینفعان در ارتباط با الزامات کنوانسیون ۶
- ماده ۶: بیمه اجباری یا سایر ضمانت نامه های مالی ۷
- ماده ۷: ارزیابی بیمه یا ضمانت نامه مالی ارائه شده ۸
- ماده ۸: صدور گواهینامه ۹
- ماده ۹: هزینه صدور گواهینامه ۹
- پیوست ۱: چارچوب حداقل مندرجات بیمه نامه یا تضمین مالی صادره توسط شرکتهای بیمه گر ۱۰
- پیوست ۲: نمونه گواهینامه بیمه یا سایر ضمانتهای مالی در رابطه با مسئولیت خارج سازی مغروقه ها ۱۱



ماده ۱: مقدمه

تامین آبراه های ایمن به منظور تردد کشتیها یکی از مهمترین وظایف کشورهای صاحب بندر و صاحب ساحل است. وجود هرگونه مانع و یا لاشه کشتیهای مغروق در مسیر سایر شناورها خطری بالقوه برای امر کشتیرانی و دریانوردی ایمن محسوب می گردد و می تواند هزینه ها و تعهدات زیادی را برای دولتها، مالکین کشتیها و سایر اشخاص ایجاد نماید. لذا با توجه به تصویب قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین المللی نایروبی ۲۰۰۷ بر اساس مصوبه جلسه علنی روز سه شنبه مورخ بیست و هشتم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و نه مجلس شورای اسلامی و تأیید مورخ ۱۳۸۹/۳/۱۲ شورای محترم نگهبان و لازم الاجرا شدن آن از تاریخ ۱۳۹۴/۱/۲۵، روش اجرایی حاضر به منظور تبیین چگونگی اجرای الزامات ناشی از ماده ۱۲ کنوانسیون مذکور مبنی بر نحوه صدور یا تصدیق گواهینامه موجود بیمه و یا سایر تضمینهای مالی تدوین شده است.

بر این اساس سازمان بنادر و دریانوردی می تواند مطابق با الزامات کنوانسیون مذکور برای شناورهای تحت پرچم و شناورهای سایر کشورهایی که هنوز به کنوانسیون ملحق نشده اند گواهینامه ای صادر نماید مبنی بر تایید تضامین مالی و یا بیمه نامه مربوطه در این خصوص که هزینه های مربوط به رفع ریسک های ایمنی و زیست محیطی مغروقه مطابق تعاریف کنوانسیون توسط موسسه بیمه گر قابل پوشش می باشد. این هزینه ها مربوط به شناسایی، نشانه گذاری (بویه گذاری) و خارج سازی مغروقه و یا مغروقه ناشی از تصادف با شناور تحت پوشش گواهینامه است.

بیمه نامه صادره بر اساس این کنوانسیون موارد مربوط به پاکسازی آلودگی های نفتی و یا جمع آوری مواد خطرناک را در بر نمی گیرد.



ماده ۲: تعاریف

(۲-۱) کشتی:

عبارت است از هر نوع شناور دریا پیما و همچنین قایقهای هیدروفویل، شناورهای بالشتکی (هاورکرافت)، زیر دریایی، وسیله نقلیه یا سکوی شناور به استثنای زمانی که سکویهای مزبور در موقعیتی قرار دارند که به امر اکتشاف، استخراج یا استحصال منابع معدنی بستر دریا مشغول هستند.

(۲-۲) مالک ثبت شده:

شخص یا اشخاصی حقیقی و یا حقوقی که نام ایشان به عنوان مالک شناور در گواهینامه ثبت آن درج شده و یا در صورت فقدان ثبت، شخص یا اشخاصی که در زمان سانحه دریایی مالک شناور باشند. با این حال چنانچه یک شناور تحت مالکیت دولت بوده و توسط شرکتی که در آن کشور به عنوان بهره بردار ثبت شده راهبری می شود، مالک ثبت شده به این شرکت اطلاق می شود.

(۲-۳) سانحه (casualty):

برخورد شناورها، به گل نشستن آنها و سایر سوانح مربوط به دریانوردی، یا سوانح رخ داده در داخل شناور یا سوانحی که از بیرون متوجه آن می شود را "سانحه دریایی" می گویند که سبب ایجاد خسارات مادی یا تهدیدهای قریب الوقوع خسارات برای شناور و سرنشینان آن می شود.

(۲-۴) مغروقه (wreck):

مغروقه براساس ماده ۱ (تعاریف) کنوانسیون خارج سازی مغروقه ها ۲۰۰۷ عبارت است از :

- a. یک شناور غرق شده یا به گل نشسته/زده شده ؛ یا
- b. هر قسمت یا تکه ای از یک شناور غرق شده یا به گل نشسته/زده شده ، شامل همه ی قطعات روی شناور؛ یا
- c. هر قطعه گم شده از یک شناور که در دریا غرق شده، به گل نشسته یا رها شده است؛ یا
- d. یک شناور که محتمل است یا به طور مدلل می توان انتظار داشت که غرق می شود یا به گل می نشیند، و ارزیابی دقیقی برای کمک به شناور یا دارایی های در معرض خطر آن قابل برآورد نیست.



۲-۵) خارج سازی (پاکسازی) (remove/removal) :

هرگونه اقدامی در راستای پیش‌گیری، کاهش و یا از بین بردن زمینه‌ی خطر در مورد یک مغروقه را "خارج سازی" گویند.

۲-۶) کنوانسیون:

کنوانسیون خارج سازی مغروقه ها (نایروبی ۲۰۰۷) است.

۲-۷) منطقه کنوانسیونی:

منطقه انحصاری اقتصادی (EEZ) یک دولت عضو که طبق حقوق بین الملل تعیین شده است. چنانچه دولت عضو چنین منطقه ای را تعیین نکرده است یک منطقه فراتر یا مجاور دریای سرزمینی آن دولت که توسط دولت مزبور طبق حقوق بین الملل تعیین شده و بیش از ۲۰۰ مایل دریایی از خطوط مبدایی که از آنها عرض دریای سرزمینی اندازه گیری می شود امتداد نمی یابد.

۲-۸) بیمه نامه یا تضمین مالی:

عبارت است از بیمه نامه یا تضمین مالی تعیین شده در کنوانسیون خارج سازی مغروقه ها مطابق با نمونه پیوست ۱ که توسط شرکتهای بیمه گر تایید شده صادر می شود و سازمان به استناد آن براساس این روش اجرایی نسبت به صدور گواهینامه خارج سازی مغروقه ها اقدام می نماید.

۲-۹) شرکت بیمه گر (شرکت صادر کننده بیمه نامه یا تضمین مالی):

شرکتهای بیمه و کلپهای P&I که توسط سازمان مورد ارزیابی قرار گرفته و مجوز صدور بیمه نامه یا تضمین های مالی مرتبط با کنوانسیون خارج سازی مغروقه ها را دریافت نموده اند. نام و مشخصات این شرکتهای در لیست شرکتهای بیمه گر مجاز مندرج در وب سایت سازمان به روز رسانی می گردد.

۲-۱۰) گواهینامه:

عبارت است از گواهینامه خارج سازی مغروقه ها که توسط سازمان و به منظور تایید اعتبار بیمه نامه یا تضمین های مالی، مطابق با نمونه پیوست ۲ صادر می گردد.

۲-۱۱) سازمان :

سازمان بنادر و دریانوردی و بطور اخص اداره کل عملیات و ایمنی دریانوردی که وظیفه صدور گواهینامه های دریایی و پیگیری و اجرای این روش اجرایی را بر عهده دارد.



۱۲-۲) واحد (Special Drawing Rights) SDR:

واحدی است در صندوق بین المللی پول که سالانه نسبت آن را به ارزشهای معتبر دنیا مانند دلار امریکا و یا یورو اعلام می نمایند.

ماده ۳: دامنه شمول

با استناد به دامنه شمول تعیین شده در متن کنوانسیون، بر اساس روش اجرایی حاضر سازمان می تواند به عنوان مرجع دریایی کشور نسبت به صدور گواهینامه خارج سازی مغروقه ها برای کلیه شناورهای تحت پرچم ایران و یا شناورهای تحت پرچم هر یک از کشورهای غیر عضو (به شرط دریافت تضمین مالی مربوطه از شرکتهای بیمه گر تایید شده توسط سازمان) با ظرفیت ناخالص **GT ۳۰۰** و یا بیشتر اقدام نماید.

ماده ۴: استثنائات

شناورهای ذیل از شمول این روش اجرایی مستثنی شده اند:

۱. شناورهای نظامی که دولت در برخورد با مغروقه آنها تصمیمات لازم را در هر مورد اخذ می نمایند.
۲. شناورهای تحت مالکیت یا بهره برداری دولت که فعالیت تجاری انجام نمی دهند.

ماده ۵: مسئولیت هر یک از ذینفعان در ارتباط با الزامات کنوانسیون

۱. مسئولیت مالک شناور:

مالک ثبت شده شناور براساس مفاد کنوانسیون مستقیماً مسئول هزینه های جانمایی ، علامتگذاری و خارج سازی مغروقه بنا به درخواست هر ارگان مسئول در کشورهای عضو (در ایران مرجع سازمان بنادر و دریانوردی است) است. بر این اساس مالک شناور می بایست نسبت به دریافت بیمه نامه یا تضمین مالی مورد نظر کنوانسیون اقدام و آنرا جهت صدور گواهینامه مربوطه به سازمان به عنوان مرجع صادر کننده گواهینامه ارائه نماید.

۲. مسئولیت سازمان:

سازمان به عنوان مرجع دریایی کشور جمهوری اسلامی ایران پس از بررسی بیمه نامه ها و یا سایر تضمینهای مالی ارائه شده توسط مالک ثبت شده شناورهای تحت پرچم ایران و یا شناورهای تحت پرچم سایر کشورهای غیر عضو کنوانسیون نسبت به صدور گواهینامه تحت الزامات کنوانسیون خارج سازی مغروقه ها مطابق با نمونه پیوست ۲ اقدام می نماید.



۳. مسئولیت شرکت بیمه گر پوشش دهنده مسئولیت خارج سازی مغروقه:

شرکت بیمه گر بر اساس درخواست مالک ثبت شده، نسبت به صدور بیمه نامه یا تضمین مالی تصریح شده در کنوانسیون مطابق با فرمت پیوست ۱ و به میزانی معادل حدود مسئولیت ذکر شده در بند ۲.۶ اقدام می نماید.

خاطر نشان می گردد پوشش این مسئولیت با پوشش جبران خسارت و نجات کشتی و محموله ها در حوادثی از جمله غرق شدن متفاوت است و شرکتهای بیمه گر چنانچه بخواهند خدمات مربوط به مسئولیت خارج سازی مغروقه ها را ارائه نمایند می بایست بندی را بصورت جداگانه از پوشش هزینه نجات (salvage)، با **تاریخ اعتبار** یکسان در قراردادهای خود منظور نمایند.

ماده ۶: بیمه اجباری یا سایر ضمانت نامه های مالی

۱. تمامی شناورهای با ظرفیت ناخالص ۳۰۰ و بالاتر متردد به بنادر ایران اعم از تحت پرچم و یا با پرچم خارجی میبایست دارای بیمه نامه یا سایر تضامین مالی از شرکتهای بیمه گر مبنی بر جبران خسارت در قالب مفاد کنوانسیون خارج سازی مغروقه ها باشند.

۲. میزان تضمین مذکور می بایست معادل موارد بر شمرده در ماده ۶(ب) کنوانسیون تحدید مسوولیت در دعاوی دریایی، مصوب ۱۹۷۶ و به قرار ذیل باشد:

- شناور های با ظرفیت ناخالص ۵۰۰ GT و کمتر، SDR ۱۶۷۰۰۰
- شناورهای با ظرفیت ناخالص ۵۰۱ تا ۳۰۰۰۰ GT، SDR ۱۶۷ به ازای هر تن افزایش تناژ
- شناورهای با ظرفیت ناخالص ۳۰۰۰۱ تا ۷۰۰۰۰ تن، SDR ۱۲۵ به ازای هر تن افزایش تناژ
- شناورهای با ظرفیت ناخالص بیشتر از ۷۰۰۰۰ GT، SDR ۸۳ به ازای هر تن افزایش تناژ

۳. شرکتهای بیمه گر بجز کلوپهای پی اند آی که دارای مجموعه قوانین مشخص هستند، می بایست در هنگام صدور تضمین مالی مسئولیت خارج سازی مغروقه ها نسبت به درج بند ذیل در قراردادهای استاندارد خود اقدام نمایند:



Article...: Wreck Removal Liabilities	بند...: پوشش مسئولیت خارج سازی مغروقه
<p>Liabilities, costs and expenses in respect of the removal or disposal of, or the lighting and marking of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The wreck of the Entered Vessel(s). • Cargo, property or goods on board or which were carried on board the Entered Vessel(s) (other than oil or any other polluting substance). • The wreck of any vessel damaged by the Entered Vessel(s), by collision or otherwise or cargo on board such a wreck. 	<p>پوشش کلیه مسئولیتها ، هزینه ها و مخارج مرتبط با خارج سازی، اسکراب یا سبک سازی و علامتگذاری موارد زیر:</p> <ul style="list-style-type: none"> • لاشه کشتی مغروقه بیمه شده • بار، دارایی ها یا کالای داخل کشتی یا حمل شده توسط آن (به غیر از نفت یا سایر مواد آلاینده) • لاشه هر کشتی آسیب دیده از کشتی بیمه شده در اثر برخورد یا علل دیگر و یا بارهای داخل آن کشتی

۴. به منظور سهولت در بررسی و ارزشیابی تضامین مالی صادره توسط شرکتهای بیمه گر توسط مراجع ذیربط، درج میزان تضمین مالی تعهد شده بر حسب یورو و یا دلار امریکا الزامی است. در صورت نیاز و درخواست مالک محاسبه و درج معادل ریالی، به همراه میزان ارزی تضمین امکانپذیر است.
۵. لوگوی شرکت بیمه گر باید در سربرگ و تصویر پشت زمینه تضمین صادره مشخص باشد.

ماده ۷: ارزیابی بیمه یا ضمانت نامه مالی ارائه شده

بمنظور صدور گواهینامه تحت الزامات این کنوانسیون می بایست موارد زیر مورد بررسی قرار گیرد.

۱. صدور بیمه نامه یا تضمین مالی توسط یکی از شرکتهای بیمه گر تایید شده
۲. تاریخ اعتبار بیمه نامه های پوشش خسارت و نجات (Salvage) و پوشش خارج سازی مغروقه ها (نایروبی ۲۰۰۷)
۳. میزان بیمه نامه یا تضمین مالی مطابق بند ۲ و ۴ ماده ۶ روش اجرایی



ماده ۸: صدور گواهینامه

۱. سازمان بر اساس بیمه نامه یا تضمین مالی صادره توسط شرکتهای بیمه گر تایید شده، برای شناورهای تحت پرچم ایران و یا هر شناور درخواست کننده با پرچم کشورهای غیر عضو کنوانسیون گواهینامه ای مطابق با نمونه مندرج در پیوست ۲ صادر می نماید.

۲. گواهینامه صادره از سوی سازمان حداکثر دارای اعتبار یکساله بوده و به زبان انگلیسی با عنوان فارسی می باشد. اعتبار این گواهینامه نمی تواند از اعتبار بیمه نامه یا تضمین مالی صادره توسط شرکتهای بیمه گر تایید شده بیشتر باشد.

۳. نسخه اصل گواهینامه می بایست جهت ارائه به بخشهای کنترل و بازرسی بر روی شناور نگهداری شود.

۴. یک نسخه کپی گواهینامه باید نزد مالک و نسخه ای دیگر در سازمان و در مدارک ثبتی شناور نگهداری شود.

تبصره: چنانچه سازمان حسب درخواست مالک ثبت شده، برای شناورهای تحت پرچم یکی از کشورهای غیر عضو کنوانسیون گواهینامه صادر نموده باشد در صورت الحاق آن کشور به کنوانسیون، گواهینامه صادره تا زمان منقضی شدن اعتبار بیمه نامه معتبر بوده و پس از آن گواهینامه جدید می بایست منحصرأ توسط کشور صاحب پرچم صادر گردد.

ماده ۹: هزینه صدور گواهینامه:

هزینه صدور گواهینامه خارج سازی مغروقه ها برابر پانصد هزار ریال می باشد که قبل از صدور گواهینامه توسط مالک براساس الزامات سازمان به حساب مربوطه واریز و فیش بانکی جهت درج در پرونده ثبتی شناور ارائه می گردد.



پیوست ۱:

**CERTIFICATE OF INSURANCE OF
LIABILITY FOR THE REMOVAL OF WRECKS**

NOT TRANSFERABLE

Certificate No:

**Certificate furnished as evidence of insurance pursuant to article 12 of the Nairobi International
Convention on the Removal of Wrecks, 2007**

Name of Ship	Gross Tonnage	Call Sign	IMO Ship Identification Number	Port of Registry	Name and full address of the principal place of business of the registered owner

This is to certify that there is in force in respect of the above named ship while in the above ownership a policy of insurance satisfying the requirements of article 12 of the Nairobi International Convention on the Removal of Wrecks, 2007

Condition: To cover,

Liabilities, costs and expenses in respect of the removal or disposal, or the lighting and marking of:

- The wreck of the Entered Vessel(s).
- Cargo, property or goods on board or which were carried on board the Entered Vessel(s) (other than oil or any other polluting substance).
- The wreck of any vessel damaged by the Entered Vessel(s), by collision or otherwise or cargo on board such a wreck.

Limit of Liability: To meet the requirement of article 6 of the convention on Limitation of Liability for Maritime Claims' 1976 and up to maximum.....US\$/€

Period of Insurance: from.....(GMT) to(GMT)

Date of Issue:

Signature of Insurer:

Name and address of the insurer(s) and/or guarantor(s):



پیوست ۲

گواهینامه بیمه یا سایر ضمانت‌های مالی در رابطه با مسئولیت خارج سازی مغروقه ها

CERTIFICATE OF INSURANCE OR OTHER FINANCIAL SECURITY IN RESPECT OF
LIABILITY FOR THE REMOVAL OF WRECKS

*Issued in accordance with the provisions of article 12 of the Nairobi International Convention on
the Removal of Wrecks, 2007*

Name of Ship	Gross Tonnage	Distinctive Number of Letters	IMO Ship Identification Number	Port of Registry	Name and full address of the principal place of business of the registered owner

This is to certify that there is in force, in respect of the above-named ship, a policy of insurance or other financial security satisfying the requirements of article 12 of the Nairobi International Convention on the Removal of Wrecks, 2007.

Type of Security: *POLICY OF INSURANCE*

Duration of Security: *Noon (GMT) to Noon (GMT)*

Name and address of the insurer(s) and/or guarantor(s)

Name:

Address:

This certificate is valid until: *Noon (GMT)*

Issued or certified by the Government of Islamic Republic of IRAN

Date of issue:

Director General of Marine Operation & Maritime Safety